

Ministerstvo dopravy

Metodika pro řízení procesů shodnosti v provozu dle Nařízení (EU) 2018/1832

OBSAH

1. Úvod	3
2. Poskytované informace	3
3. Odsouhlasení formy poskytnutých informací a výběr vozidel k testování.....	4
4. Zkoušky prováděné výrobcem.....	5
5. Každoroční audity procesu ISC	6
6. Zkoušení třetí stranou	7
7. Roční zpráva	7
Příloha I – Kontaktní adresa	8
Příloha II – Obsah informací potřebných pro provedení auditu	8

1. Úvod

Tato metodika upravuje úkoly a kompetence v souvislosti s kontrolou shodnosti vozů v provozu (ISC), jak pro Ministerstvo dopravy, držitele schválení, tak také pro pověřené technické zkušebny a akreditované laboratoře. Cílem těchto instrukcí je popsat provádění kontroly konformity vozidel v provozu tak, aby byly zaručeny přehledné postupy.

Nový proces pro ISC byl zveřejněn v Nařízení (EU) 2018/1832, které pozměňuje Nařízení (EU) 2017/1151 (dále označováno jako 2017/1151*2018/1832) a platí pro kategorie vozů M1, N1 a N2, která mají udělené schválení dle Nařízení (ES) 715/2007.

Tato metodika se vztahuje na vozidla kategorie M1 a N1 třídy I (emisní písmeno CG, DG, AM, AP) na základě typů schválených po 1. lednu 2019 a na všechna tato vozidla zaregistrovaná po 1. září 2019 a na vozidla kategorie N1 tříd II a III a vozidla kategorie N2 (emisní písmeno CH, CI, AN, AO, AQ, AR) na základě typů schválených po 1. září 2019 a na všechna tato vozidla zaregistrovaná po 1. září 2020.

Pro vozidla kategorie M, N1 a N2 (emisní písmeno EA, EB, EC) se vztahuje metodika ISC dle Nařízení (EU) 2023/443 (viz.: <https://www.mdcr.cz/Dokumenty/Silnicni-doprava/Schvalovani-vozidel/Metodiky>).

ISC postupy se týkají typů vozidel, u kterých doba od vydání posledního prohlášení o shodě nepřesáhne pět let.

Od 1. ledna 2020 musí Ministerstvo dopravy na zmíněných vozidlech realizovat zkoušky typu 1 a zkoušky emisí v reálném provozu v rámci ISC.

2. Poskytované informace

a) Počet prohlášení o shodě

Výrobce vozidla musí zaslat Ministerstvu dopravy, resp. technické zkušebně do 31. ledna každého roku počet vydaných prohlášení o shodě (CoC) v předchozím roce, včetně přiřazení počtu CoC k jednotlivým vozidlovým rodinám z hlediska ISC. Definice rodiny z hlediska ISC je uvedena v odstavci 3 části B přílohy II Nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832 (dále ISC-rodina).

Kontaktní E-mailová adresa pro zaslání těchto informací je uvedena v příloze I.

b) Plán zkoušek

Do 31. ledna každého roku musí výrobce oznámit Ministerstvu dopravy plán zkoušek ISC pro daný kalendářní rok, vycházející z počtu vydaných CoC v předchozím roce. Plán musí obsahovat:

- Seznam ISC-rodin, včetně jejich označení.
- Seznam typů vozidel zahrnutých do každé ISC-rodiny, včetně jejich EU schválení typu celého vozidla a obchodního označení typu vozidla.
- Seznam ES schválení typu dle Nařízení (ES) 715/2007 platných pro každou ISC-rodinu, včetně čísla rozšíření, pokud je vhodné pro vymezení rodiny.
- Počet CoC vydaných v předchozím roce za každou ISC-rodinu.
- Plánovaný počet vozidel, která budou v rámci ISC procesu výrobcem zkoušena, a to pro každou rodinu. Počty musejí odpovídat části B přílohy II nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832.

- Plán bude obsahovat i provedení zkoušky typu 1a – RDE minimálně pro 5% ISC rodin případně alespoň 2 rodiny ročně v akreditované laboratoři nebo za dozoru technické zkušebny. Tyto zkoušky bude organizovat výrobce v rámci požadavků na zkoušky zajišťované Ministerstvem dopravy. Vzhledem k nejasnostem přímo uvádíme, že počet zkoušených vozidel pro zkoušku typu 1a – RDE je minimálně 3 vozidla za každou ISC-rodinu.
- Plán bude obsahovat i případné naplánované zkoušky, které jsou pro výrobce volitelné a jsou nad rámec výše uvedených (další zkoušky typu 1 nebo 1a – RDE, zkoušky typu 4 – EVAP, typu 6 – -7°C).
- S ohledem na lepší dostupnost vozidel v provozu mohou být do plánu zkoušek zahrnuta i vozidla vyrobená v roce, který předchází roku, z něhož jsou vozidla v tomto kroku analyzována.
- Dle odstavce 5.10.1. části B přílohy II nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832 může výrobce již jako součást plánu zahrnout požadavek na prodloužení doby zkoušky každé ISC rodiny z 12 na 18 měsíců.

Kontaktní E-mailová adresa pro zaslání těchto informací je uvedena v příloze I.

c) Seznam záručních oprav a reklamací

Výrobce vozidla musí zaslat Ministerstvu dopravy, resp. technické zkušebně do 31. ledna každého roku informace o reklamacích a veškerých opravách v rámci záruky v souvislosti s emisemi provedených nebo zaznamenaných při údržbě celé záruční doby. Tyto informace musejí zahrnovat podrobnosti o četnosti a povaze závad u součástí a systémů souvisejících s emisemi za každou ISC rodinu.

Poskytnuté informace musí být dostatečně komplexní, aby umožňovaly posouzení rizika u komponentů souvisejících s emisemi.

Seznam záručních oprav musí obsahovat alespoň následující informace a musí být vytvořen pro všechna vozidla, kterých se tato metodika týká, nezávisle na prodejních číslech:

- Seznam ISC-rodin, včetně jejich označení
- Seznam typů vozidel zahrnutých do každé ISC-rodiny, včetně jejich EU schválení typu celého vozidla a obchodního označení typu vozidla
- Seznam ES schválení typu dle Nařízení (ES) 715/2007 platných pro každou ISC-rodinu, včetně čísla rozšíření, pokud je vhodné pro vymezení rodiny
- Počet CoC vydaných v předchozím roce za každou ISC-rodinu.
- Frekvence poruch majících vliv na emise v absolutních číslech a v ppm
- Jednoduchý popis poruchy a postižených komponent
- Hodnocení poruch podle závažnosti související s emisemi (např. 1 - nízký vliv, 3 - vysoký vliv)
- Seznam musí být seřazen pro každou IP rodinu, a to sestupně podle absolutních čísel poruch
- Seznam musí obsahovat informace z celé záruční doby předmětných ISC-rodin

3. Odsouhlasení formy poskytnutých informací a výběr vozidel k testování

Na základě informací obdržených od výrobce, provede Ministerstvo dopravy, případně technická zkušebna počáteční posouzení rizika, že rodina vozidel z hlediska shodnosti v provozu nedodrží

požadavky shodnosti v provozu, a na základě toho rozhodne, jestli plán zkoušek zaslaný výrobcem odpovídá nejen minimálním požadavkům Nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832, ale také zda není nutno zkoušet další vozidla u rodin, kde je zvýšené riziko neplnění požadavků zmíněného Nařízení. Dále může Ministerstvo dopravy vybrat další rodiny ISC-vozidel ke zkouškám namátkově.

Ministerstvo dopravy dále určí, které ISC rodiny budou zkoušeny v akreditovaných laboratořích nebo za přítomnosti technické zkušebny. Tato povinnost bude nařízena pro min. 5% ISC-rodin vozidel nebo minimálně pro 2 ISC-rodiny ročně a týká se jak zkoušky typu I, tak zkoušky typu 1a – RDE.

Požadované množství vozidel ke zkouškám, včetně těch, která mají být zkoušena v akreditovaných laboratořích nebo za přítomnosti technické zkušebny bude výrobcí sděleno do 31.3. každého roku technickou zkušebnou, která je k tomuto od Ministerstva dopravy pověřena. V případě, že jsou počty vozidel nízké (méně než 5000 vozidel pro každou ISC-rodinu) a není podezření, že by mohlo existovat zvýšené riziko neplnění požadavků, dostane i přesto výrobce sdělení, že není potřeba pro daný rok žádná vozidla zkoušet.

Uvedené sdělení od technické zkušebny bude dále obsahovat odsouhlasení formy poskytnutých informací z bodů 2a, 2b a 2c této metodiky, po zpracování případných dřívějších připomínek ze strany Ministerstva dopravy či technické zkušebny.

Povinnost provádět testy ISC pro výrobce neexistuje, pokud údaje o registraci v celé EU (resp. počet vydaných CoC) v předchozím roce klesnou pod 5000 vozidel. Povinnost provádět zkoušky ISC Ministerstvem dopravy nebo pověřenou technickou zkušebnou zůstává nedotčena (dle TAAM 17.11.2021).

Při opětovném překročení hranice 5000 vozidel se znovu objeví povinnost pro výrobce provést testy ISC (dle TAAM 17.11.2021).

4. Zkoušky prováděné výrobcem

Výrobce provede zkoušky výfukových emisí pro shodnost v provozu minimálně v rozsahu dle sdělení z předchozího odstavce.

Před provedením první zkoušky shodnosti v provozu oznámí výrobce Ministerstvu dopravy nebo technické zkušebně záměr provést zkoušku shodnosti v provozu u dané rodiny vozidel.

Začátek první zkoušky a každou další zkoušku vozu ISC rodiny výrobce oznámí nejpozději jeden pracovní den předem.

Výsledky každé zkoušky shodnosti v provozu se Ministerstvu dopravy nebo technické zkušebně předloží do deseti pracovních dnů od provedení každé zkoušky formou protokolu o zkoušce.

Každá zkouška se hlásí jen jednou a všechny zkoušky (platné, neplatné, vyhovující nebo nevyhovující atd.) se musí hlásit.

Po provedení všech zkoušek v rámci ISC-rodiny zašle výrobce oznámení o ukončení zkoušek celé ISC rodiny s hodnocením, zda daná ISC rodina plní požadavky nařízení.

Nejpozději do 28. února každého roku poskytne výrobce Ministerstvu dopravy souhrnnou zprávu o všech ukončených zkouškách ISC v předchozím roce.

Součástí informační povinnosti výrobce o počátečních a výsledcích zkoušek jsou i zkoušky, které Ministerstvo dopravy požadovalo realizovat v akreditovaných laboratořích nebo za přítomnosti technické zkušebny.

Zkoušky uvedené v tomto odstavci jsou hrazeny výrobcem vozidla, včetně zde uvedených zkoušek v akreditovaných laboratořích či dozorovaných technickou zkušebnou.

Kontaktní E-mailová adresa pro zaslání informací o začátcích a výsledcích zkoušek a též pro zaslání souhrnné zprávy je uvedena v příloze I.

Příklad oznámení zahájení zkoušky

Komu: Kontaktní E-mailová adresa pro zaslání informací o zahájení zkoušek je uvedena v příloze I

Předmět: Oznámení zahájení zkoušky vozu v rámci procesu ISC

Vážení,

*Tímto oznamujeme začátek zkoušky (prvního, druhého, atd.) vozu ISC rodiny č. xxxx. Jedná se o vozidlo xxxxxxxx (typ) VIN: xxxxxxxxxxxxxxxx s EU schválením typu ex*2007/46*000x a ES schválením typu z hlediska emisí e8*715/2007*2018/1832X*000x*

Zjištěné výsledky zkoušek poskytneme do 10 pracovních dnů po provedení zkoušky a budou součástí separátního e-mailu.

S pozdravem

Příklad oznámení o výsledku jednotlivé zkoušky

Komu: Kontaktní E-mailová adresa pro zaslání informací o výsledcích zkoušek je uvedena v příloze I

Předmět: Oznámení výsledku zkoušky vozu v rámci procesu ISC

Vážení,

Tímto oznamujeme, že zkouška (prvního, druhého, atd.) vozu ISC rodiny č. xxxx. byla provedena s vyhovujícím/nehovujícím výsledkem. Protokol o zkoušce je v příloze.

(Pokud je zkouška nevyhovující, pak informace o probíhající analýze, příslib dalších informací...)

S pozdravem

Příklad oznámení ukončení zkoušky celé ISC rodiny

Komu: Kontaktní E-mailová adresa pro zaslání informací o ukončení zkoušek je uvedena v příloze I

Předmět: Oznámení ukončení zkoušky ISC rodiny

Vážení,

Tímto oznamujeme ukončení zkoušek ISC rodiny č. xxxx.

*Veškeré protokoly o zkouškách byly již dříve zaslány v separátních e-mailech. Výsledky zkoušek ISC rodiny plní/neplní požadavky nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832.*

(Pokud neplní, zdůvodnění)

S pozdravem

5. Každoroční audity procesu ISC

Souhrnné zprávy z přechodního bodu jsou podkladem pro roční audity, které bude Ministerstvo dopravy nebo technická zkušebna provádět u výrobce. Audit bude přednostně proveden v místě sídla výrobce, popř. ve výrobním závodě, alternativně může být realizován i na dálku, například prostřednictvím video-konference. Náklady na audit a administrativu spojenou s posouzením souladu (tvorba a správa statistických souborů, komunikace s výrobcem, kontrola dodané dokumentace výrobcem...) hradí výrobce.

Nejpozději 10 pracovních dní před auditem musí výrobce Ministerstvu dopravy nebo technické zkušebně provádějící audit poskytnout minimálně informace dle dodatku 3 přílohy II Nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832, uvedené pro zjednodušení též v příloze II k tomuto dokumentu. Tyto informace mohou být též součástí souhrnné zprávy popsané v odstavci 4. tohoto dokumentu.

6. Zkoušení třetí stranou

Dle Nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832 je možné v rámci procesů ISC též uznat zkoušky technických zkušeben a akreditovaných laboratoří přístupujících k výrobci jako nezávislá třetí strana.

Před provedením první zkoušky shodnosti v provozu oznámí akreditovaná laboratoř nebo technická zkušebna, Ministerstvu dopravy nebo technické zkušebně, záměr provést zkoušku shodnosti v provozu u dané rodiny vozidel, přičemž specifikuje, o jaký typ vozidla se jedná a kolik vozidel bude součástí zkušební dávky. Součástí oznámení je zaslání akreditace dle normy ISO/IEC 17025:2017, která musí obsahovat explicitně uvedené ty zkušební metody, dle kterých daná laboratoř hodlá v rámci ISC procesu provádět zkoušky. Informace musejí být zaslány minimálně deset pracovních dní před datem realizace zkoušky. Pokud jsou tyto informace zaslány pozdě nebo vůbec, není tato zkouška uznána v rámci procesu ISC.

Ministerstvo dopravy si vyhrazuje možnost zkoušku před její realizací odmítnout z důvodů pochybnosti o odborné kompetenci či nestrannosti laboratoře.

Začátek každé další zkoušky vozu ISC rodiny oznámí akreditovaná laboratoř nebo technická zkušebna nejpozději jeden pracovní den předem.

Výsledky každé zkoušky shodnosti v provozu se Ministerstvu dopravy nebo technické zkušebně předloží do deseti pracovních dnů od provedení každé zkoušky formou protokolu o zkoušce.

Každá zkouška se hlásí jen jednou a všechny zkoušky (platné, neplatné, vyhovující nebo nevyhovující atd.) se musejí hlásit. Po provedení všech zkoušek z oznámené dávky zašle akreditovaná laboratoř nebo technická zkušebna souhrnný zkušební protokol s vyhodnocením. Výsledky se do vzorku vozidel zkoušených pro danou ISC-rodinu začlení chronologicky v pořadí podle provedení.

Příklady oznámení o zahájení, provedení a ukončení zkoušek jsou uvedeny v odstavci 4. této metodiky a použijí se pro zkoušení třetí stranou přiměřeně.

Zkoušky uvedené v tomto odstavci si hradí sama třetí strana, která zkoušky prováděla.

Kontaktní E-mailová adresa pro zaslání těchto informací je uvedena v příloze I.

7. Roční zpráva

Ministerstvo dopravy nejpozději do 31. března každého roku bezplatně zpřístupní veřejně na svých webových stránkách <https://www.mdcr.cz> zprávu s výsledky všech dokončených šetření shodnosti v provozu z předchozího roku. V případě, že jsou některá z šetření předešlého roku v té době stále otevřená, podá se o nich zpráva, jakmile bude šetření dokončeno. Zpráva bude zpracována separátně pro každého výrobce vozidel, který je držitelem platných ES schválení typu dle Nařízení (ES) 715/2007 vydaných ministerstvem dopravy a platných v přechodném kalendářním roce.

Příloha I – Kontaktní adresa

Kontaktní osobou pro zasílání informací je:

Ing. Jiří Pešek

Expert TÜV SÜD Czech

E-mail: Jiri.Pesek@tuvsud.com

Tel.: +420 725 423 661

Příloha II – Obsah informací potřebných pro provedení auditu

Podrobná zpráva ke shodnosti v provozu musí obsahovat tyto informace:

1. jméno a adresa výrobce;
2. název, adresa, telefonní číslo a číslo faxu a e-mailová adresa odpovědné zkušební laboratoře;
3. název/názvy modelu/modelů vozidel, které jsou uvedeny v plánu zkoušek;
4. popřípadě seznam typů vozidel uvedených v informacích výrobce, tj. pro výfukové emise, skupinu rodiny vozidel z hlediska shodnosti v provozu;
5. čísla schválení typu platící pro tyto typy vozidel patřící do dané rodiny vozidel, popřípadě čísla všech rozšíření a dodatečných změn/stažení (provedení úprav);
6. podrobnosti o rozšířeních, dodatečných změnách/staženích těchto schválení typu vozidel, která jsou obsažena v informacích výrobce (požaduje-li to schvalovací orgán);
7. období, po které byly informace shromažďovány;
8. pokryté období výroby vozidel (např. vozidla vyrobená v průběhu kalendářního roku 2017);
9. postup při kontrole shodnosti v provozu včetně:
 - i) metody zajištění zdrojů vozidla;
 - ii) kritérií výběru vozidel a kritérií jejich odmítnutí (včetně odpovědí podle tabulky v dodatku 1 přílohy II Nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832, včetně fotografií);
 - iii) druhů zkoušek a postupů použitých v programu;
 - iv) kritérií pro přijetí/odmítnutí vozidel patřících do skupiny rodin vozidel;
 - v) zeměpisných oblastí, odkud výrobce shromažďoval informace;
 - vi) velikosti vzorku a použitého plánu odběru vzorků;
10. výsledky procesu kontroly shodnosti v provozu včetně:
 - i) identifikace vozidel, která byla součástí programu (ať již byla, nebo nebyla zkoušena). Identifikace obsahuje tabulku v dodatku 1 přílohy II Nařízení (EU) 2017/1151*2018/1832.
 - ii) údajů o zkoušce na výfukové plyny:
 - specifikace paliva použitého při zkoušce (např. zkušební referenční palivo nebo palivo z prodejní sítě),
 - zkušební podmínky (teplota, vlhkost, setrvačná hmotnost dynamometru),
 - nastavení dynamometru (např. jízdní zatížení, nastavení výkonu),
 - výsledky zkoušky a výpočet ne/vyhovujících výsledků;
 - iii) údajů o zkoušce emisí způsobených vypařováním:
 - specifikace paliva použitého při zkoušce (např. zkušební referenční palivo nebo palivo z prodejní sítě),
 - zkušební podmínky (teplota, vlhkost, setrvačná hmotnost dynamometru),
 - nastavení dynamometru (např. jízdní zatížení, nastavení výkonu),
 - výsledky zkoušek a výpočet ne/vyhovujících výsledků.